

Лекція 8. ОСОБЛИВОСТІ ОФОРМЛЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДІЛОВИХ ПАПЕРІВ

Підготувала: доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Н.В. Руколянська

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

- Поняття юридичний документ.
- Функції юридичного документа.

Питання 1. Поняття юридичний документ

Правове письмо (Legal Writing) - це сукупність правил, прийомів, способів створення й систематизації юридичних документів. Правове письмо використовується юристами в якості зовнішньої форми вираження юридичних позицій, прав та обов'язків, а також правових норм. Завдяки правовому письму відбувається формалізація правового аналізу та внутрішнього наповнення права. Основною формою правового письма виступає юридичний документ.

Юридичний документ (від *documentum* - зразок, свідоцтво, доказ) - це матеріальний об'єкт, що містить юридично важливу інформацію у зафіксованому вигляді та спеціально призначений для її одержання, зберігання, використання та поширення у часі та просторі. При цьому вказана інформація фіксується на вказаному матеріальному об'єкті у будь-який доступний спосіб (паперовий, магнітний, кіно-, фото-, відеоносій тощо).

Юридичний акт — акт-волевиявлення (рішення) суб'єкта права, що регулює суспільні відносини за допомогою встановлення (зміни, скасування, зміни сфери дії) правових норм, а також визначення (зміни, припинення) на основі цих норм прав і обов'язків учасників конкретних правовідносин, міри відповідальності конкретних осіб за скоєне ними правопорушення. Він оформляється у встановлених законом випадках у вигляді письмового документа (акта-документа).

С. С. Алексєєв сформулював три значення терміна юридичний акт:

- дію поведінку, як правило правомірну, тобто юридичний факт, що є підставою для тих чи інших правових наслідків.
- результат правомірної дії, тобто юридично значущий змістовний елемент правової системи юридична норма, індивідуальний припис, акт автономного регулювання, що увійшов у правову тканину внаслідок правотворчої владної індивідуально-правової або автономної діяльності суб'єктів.
- юридичний документ, тобто зовнішньо словесно-документально оформлене вираження волі, що закріплює правомірну поведінку і її результат.

Питання 2. Функції юридичного документа

Юридичному документу властиві функції різного характеру. Це не тільки функції правової спрямованості. Залежно від того, притаманні функції всіх документів, їх частини (у тому числі і юридичним документам) або тільки юридичним документам, функції поділяються на *загальні*, *приватні* і *власне юридичні*.

Функції, які виконують всі документи, в тому числі юридичні, так як вони є різновидом документів, називаються *загальними* функціями.

До загальних функцій юридичних документів належать: 1) інформаційна; 2) історико-культурна; 3) комунікативна; 4) соціальна.

Функції, які виконують не тільки юридичні документи, носять назву приватних функцій. До *приватних функцій* юридичних документів належать:

- 1) політична;
- 2) ідеологічна;
- 3) символічна;
- 4) виховна;
- 5) пояснювальна;
- 6) управлінська;
- 7) доказова.

Функції, які виконуються тільки юридичними і ніякими іншими документами, носять назву *власне юридичних функцій*. До їх числа належать:

- 1) правовстановлювальних функція;
- 2) правореалізаційної функція;
- 3) правоохоронна функція;
- 4) удостоверяюча функція;
- 5) установча функція;
- 6) контрольно-наглядова функція.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Вознюк Г.Л. та ін. Українська мова за професійним спрямуванням. Навч. посібник. – Львів, 2010.
2. Глущик С.В. та ін. Сучасні ділові папери: Навч. посіб. / С.В.Глущик, О.В.Дияк, С.В.Шевчук. – 4-е вид., перероб. і доп. – К., 2006.
3. Гриценко Т.Б. Українська мова за професійним спрямуванням. Навч. посібник. – К., 2010.
4. Зубков М. Г. Сучасна українська ділова мова : підручник для вищ. та середніх спец. навч. закладів / М. Г. Зубков. – 9-те вид., випр. і доп. – Х., 2009.
5. Корж А.В. Українська мова професійного спрямування. Навчальний посібник. – К., 2009.
6. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування.: Навч.посібн. – 2-е вид. – К., 2008.
7. Пащук Р.І., Поліщук Н.М., Таран Н.Є. Ділове мовлення правоохоронця: Навчальний посібник. – Луганськ, 2004.